

2023

Årsmelding

Kontrollutvalget

**Birkenes
kommune**

Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS

www.vetaks.no

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	2
1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning.....	3
1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid	3
2. Kontrollutvalget sine ressurser.....	5
2.1 Sekretariatet.....	5
2.2. Revisjonen	5
2.3 Økonomi	5
3. Kontrollutvalget sin virksomhet.....	6
3.1 Regnskapsrevisjon	7
3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll	8
3.3 Påseansvar økonomiforvaltning.....	9
3.4 Annet arbeid i utvalget.....	9
4. Vedlegg.....	11
4.1 Oversikt over saker behandlet i utvalget	11
4.2 Kilder til informasjon	14
1. Innledning.....	2
1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning.....	3
1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid	3
2. Kontrollutvalget sine ressurser.....	5
2.1 Sekretariatet.....	5
2.2. Revisjonen	5
2.3 Økonomi	5
3. Kontrollutvalget sin virksomhet.....	6
3.1 Regnskapsrevisjon	7
3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll	8
3.3 Påseansvar økonomiforvaltning.....	9
3.4 Annet arbeid i utvalget.....	9
4. Vedlegg.....	11

4.1 Oversikt over saker behandlet i utvalget	11
4.2 Kilder til informasjon	14

1. Innledning

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret, administrasjonen og revisjonen for samarbeidet.

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger på sekretariatets hjemmesider: www.vetaks.no/ Birkenes kommune. På www.vetaks.no finner du også møtekalender, informasjon om kurs og konferanser, nyttige lenker om kontrollutvalgets virksomhet og annen relevant informasjon.

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll på vegne av kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet så lenge det kan defineres som kontroll, men kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven § 23-5 «*rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget*». Hensikten med kontrollutvalgets årsmelding er derfor å rapportere på utvalgets arbeid, opp mot kontrollutvalgets lovpålagte oppgaver og møteplan. Årsmeldingen gir også et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks og forholdet til revisjonen og sekretariatet, og de viktigste saker som er behandlet gjennom året.

1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning

Kontrollutvalget ble valgt på det konstituerende kommunestyremøtet for perioden 2023-2027, høsten 2023, i henhold til krav til valgbarheten av kontrollutvalgsmedlemmene jfr. kommuneloven §23-1 tredje ledd.

Kontrollutvalget består av følgende fem medlemmer og varamedlemmer:

Medlemmer av kontrollutvalget 2023-2027

Faste medlemmer:

Leder Sven Erik Forfang (Sp)

Anna Brødholt (Ap)

Karl Andreas Sollie (FrP)

Øystein Lied (KrF)

Cecilie Jordal (Uavh)

Varamedlemmer:

Iren Sommerset (SV)

Dagfinn Topland (INP)

Det er ikke valgt vara for alle medlemmene.

Medlemmer av kontrollutvalget 2019-2023

Faste medlemmer:

Leder Geir Colbjørnsen (uavh)

Ivar Aanesland (H)

Iren Sommerset (SV)

Alfred Kylland (Sp)

Grete Kvæstad (FrP)

Varamedlemmer:

Håkon Reiersen (Uavh))

Kathrine Vestøl (H)

1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid

Ansvaret til kontrollutvalget følger av kommuneloven §23-2 første ledd:

«Kontrollutvalget skal påse at:

- A. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- B. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak

- C. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- D. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- E. vedtak som bystyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp»*

Utover dette kan kontrollutvalget ta opp ethvert spørsmål ved kommunens virksomhet som er knyttet til utvalgets ansvarsområde. Det er kun lovverket, kommunestyret og utvalget selv som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver og saker, eller begrense hvilke saker utvalget kan behandle.

Kontrollutvalget har omfattende innsynsrett. Blant annet kan utvalget uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles. Utvalgets leder kan la et av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne. Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

Kontrollutvalget har ikke adgang til å føre kontroll med kommunestyret eller overprøver politiske prioriteringer eller den politiske hensiktsmessigheten av et vedtak. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg hvis kommunestyret eller annet folkevalgt organ er i ferd med å treffe eller har truffet et ulovlig vedtak.

Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret (bystyret eller fylkestinget), kontrollutvalget sammen med sekretariatet, kommunedirektøren og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at dette samspillet skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både sin egen og hverandres roller.

2. Kontrollutvalget sine ressurser

2.1 Sekretariatet

Kontrollutvalgssekretariatet er støttespiller for kontrollutvalget og er viktig for et godt og effektivt kontrollarbeid i kontrollutvalget. Sekretariatet skal etter kommuneloven § 23-7, 2. ledd påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med blant annet oppgaver knyttet til administrasjon, rådgivning og koordinering.

Kommunen er medeier i, og kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). Med oppdrag for 34 kommuner og 2 fylkeskommuner i Agder, Vestfold og Telemark er VETAKS et av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har 9 ansatte og fast sekretær for kommunen i 2023 var Mariell Robstad Eneroth.

Sekretariatets hjemmeside er www.vetaks.no. Her finnes informasjon om kontrollutvalget, møter, saker og sekretariatet.

2.2. Revisjonen

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Sørlandet kommunerevisjon IKS. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forenklet etterlevelseskontroll, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for kommunen. I tillegg kan revisor gjennomføre andre oppdrag etter avtale.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Ketil Raknes og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Kristian Fjellheim.

Revisjonens hjemmeside er www.sk-revisjon.no. Her finnes blant annet revisjonen sine rapporter.

2.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontrollarbeidet i sak 30/23.

	Budsjett 2023	Regnskap 2023
Møtegodtgjørelse	100 000	59 835
Kurs/opplæring	60 000	1 800
Øvrige utgifter	17 000	5 259
Sekretariatstjenester	147 000	147 000
Revisjonstjenester	808 000	807 900
Totalsum	1 131 900	1 021 794

3. Kontrollutvalget sin virksomhet

Kontrollutvalget har i 2023 avholdt seks møter og behandlet 44 saker.

Kontrollutvalget har noen lovpålagte saker, som i hovedsak er knyttet til regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Disse er omtalt i egne delkapittel.

I løpet av året står kontrollutvalget fritt til å ta opp saker og holde de møter man ønsker. Eksempler på andre type saker kontrollutvalget kan ha oppe i løpet av året er blant annet årsmelding, budsjettsak og møte- og arbeidsplan.

En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg 1.

Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum med unntak av de tilfeller hvor det etter lov og forskrift er pålagt å lukke møtet.

Saksdokumentene og protokollene publiseres fortløpende på sekretariatets hjemmeside:

[VETAKS | Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS](#)

3.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon er regulert i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- A. kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- B. regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*
- C. regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i [kapittel 2](#) og 3.*

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalget har hatt god dialog med regnskapsrevisor i 2023. Oppdragsansvarlig revisor/teamleder har i løpet av året rutinemessig deltatt i utvalgets møter, og oppdatert utvalget på arbeidet med gjennomføring av regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget behandler hver høst revisjonsplan for regnskapsrevisjonen. I forbindelse med behandling av årsregnskapet i møte 03.05.2023 behandlet utvalget revisors rapport i kontrollutvalget hvor revisor redegjorde for utført revisjon for årsregnskapet 2022.

Kontrollutvalget har ikke mottatt nummererte brev fra regnskapsrevisor.

Kontrollutvalget uttalte seg om årsregnskapet (eventuelt årsregnskapene hvis flere) og årsberetningen til kommunestyret i sak 8/23.

Kontrollutvalget anbefalte i sitt vedtak at årsregnskapet og årsberetningen godkjennes.

3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og en plan for eierskapskontroll. Kommuneloven §§ 23-3 og 23-4 beskriver dette.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regelleterlevelse, måloppnåelse og virkinger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Plan for eierskapskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret selv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Planen ble vedtatt i 2020.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2023:

Oppvekst: Psykososialt skolemiljø (gjennomført i 2021)

Helse og omsorg: Ressursstyring og tildeling av tjenester – behandlet i 2023

Struktur: Ansvarsfordeling ift økonomiavdelingen (ikkje gjennomført)

Eierskapskontroll Avigo AS: Gjennomført i 2023, legges frem for behandling i 2024.

I forbindelse med kommunevalget i 2023, skal det lages en ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Prosessen er igangsatt i kontrollutvalget i 2023 og plan for forvaltningsrevisjon vil bli behandling i kontrollutvalget og kommunestyret i 2024.

3.3 Påseansvar økonomiforvaltning

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (kommuneloven § 23-2, 1. ledd bokstav b.).

Regnskapsrevisor legger årlig frem to rapporter på utført forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. I møte 21.06.2023 la revisor frem rapport om etterlevelseskontroll med byggesaksgebyr. Revisjonens konklusjon i sin uttalelse var at kontrollen inneholdt ingen vesentlige feil eller mangler. I møte 21.09.2023 la revisor frem etterlevelseskontroll med rutiner for overtid, heller ingen vesentlige feil eller mangler.

3.4 Annet arbeid i utvalget

Administrasjonen har ved flere anledninger blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse. Kommunedirektøren og representanter for kommunedirektøren har deltatt på flere av utvalgets møter, noe kontrollutvalget oppfatter som en styrke i sitt arbeid.

Orientering om rutiner for trygt og godt skolemiljø, orientering om renseanleggutvalget, speidervegen, prosjektstyring, bruk av rammeavtaler, kommunens arbeid med reguleringsplaner, samspiller mellom administrasjon og kontrollutvalg.

Kurs og konferanser

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift.

Kontrollutvalget var representert på følgende kurs i 2023:

NKRF kontrollutvalgskonferanse januar 2023.

Vetaks opplæringsdag for nye kontrollutvalg november 2023.

Birkenes kommune 24.04.2024

Leder av kontrollutvalget

Sven Erik Forfang

4. Vedlegg

4.1 Oversikt over saker behandlet i utvalget

Møte 15.02.2023

1/23 – Orientering om implementering av rutiner for trygt skolemiljø

2/23 – Orientering om renseanlegget

3/23 – Forvaltningsrevisjonsrapport «Ressursstyring og tildeling av tjenester»

4/23 – Revisors egenvurdering av uavhengighet 2023.

5/23 – Orientering fra revisor

6/23 - Referatsaker

7/23 – Eventuelt

Møte 03.05.2023

8/23 - Birkenes kommunes årsregnskap og årsberetning 2022

9/23 – Orientering om prosjekt Speidervegen

10/23 - Orientering om prosjektstyring i Birkenes kommune

11/23 – Bestille neste eierskapskontroll

12/23 – Årsmelding 2022 Birkenes kontrollutvalg

13/23 – Orientering fra revisor

14/23 - Referatsaker

15/23 - Eventuelt

Møte 21.06.2023

16/23 – Oppfølging - Orientering om retningslinjer for bruk av rammeavtaler

17/23 – Orientering om kommunen arbeid med reguleringsplaner

18/23 – Økonomisk situasjon per 1. tertial 2023

19/23 – Oppfølging av kommunestyrets vedtak sak 44/23

20/23 – Forenklet etterlevelsekontroll

21/23 – Prosjektplan eierskapskontroll Avigo AS

22/23 – Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering

23/23 – Innspill til risiko- og vesentlighetsvurderingen for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

24/23 – Drøftingssak «Evaluering av arbeidet i kontrollutvalget»

25/23 – Orientering fra revisor

26/23 - Referatsaker

27/23 – Eventuelt

Møte 30.06.2023

28/23 – Oppfølging av kommunestyrevedtak sak 44/23

Møte 21.09.2023

29/23 – Oppfølging – forvaltningsrevisjon «Ressursstyring og tildeling av tjenester»

30/23 – Budsjett for kommunens kontrollaktivitet 2024

31/23 – Forenklet etterlevelseskontroll 2023

32/23 – Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon

33/23 – Orientering fra revisor

34/23 - Referatsaker

35/23 - Eventuelt

Møte 06.12.2023

36/23 – Samspillet mellom kontrollutvalget og ordfører og kommunedirektør

37/23 - Samspill mellom kontrollutvalget og kommunedirektøren - Birkenes kommune

38/23 – Nytt kontrollutvalg – møter og arbeidsform

39/23 - Møte- og arbeidsplan 2024 – Birkenes kontrollutvalg

40/23 – Engasjementsbrev Sørlandet kommunerevisjon IKS

41/23 – Orientering fra revisor

42/23 – Oppfølging av sak om polititaktisk treningssenter

43/23 – Referatsaker

44/23 - Eventuelt

4.2 Kilder til informasjon

Lover og forskrifter

Kommuneloven (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommune>)

Offentleglova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2006-05-19-16?q=offentlig>)

forvaltningsloven (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10?q=forvaltning>)

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-904?q=kontrollutvalg>)

Veiledere

Kontrollutvalgsboka

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboka/id2893214/>)

Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-til-kontrollutvalgs-og-revisjonsforskriften/id2838745/>)

Samarbeidspartnere og bransjeorganisasjoner

Forum for kontroll og tilsyn (www.fkt.no)

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (www.nkrf.no)

Forvaltningsrevisjonsregisteret (www.forvaltningsrevisjon.no)

Nasjonal tilsynskalender (<https://tilsynskalender.statsforvalteren.no>)

Sekretariatets hjemmeside

Sekretariatets hjemmeside (www.vetaks.no)

Kontrollutvalgenes sakspapirer (<https://opengov.360online.com/Meetings/VETAKS>)